

الرشاد

سنة ١٣٣٠

اتبعون اهدكم سبيل الرشاد

ديني، علمي، ادبي، سياسي هفته لوق مجموعة اسلاميه در

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

صاحب و مدير مسئول : ع . اشرف ارباب

جلد ٢ - ٩

١١ تشرين اول ١٣٢٨

پنجشنبه

١٤ ذى القعدة ١٣٣٠

عدد ٣٤ - ٢١٦

بحر احمرده قومشولر من -

ایتالیانک افریقای شرقی مستملکھسی

و
صومالی مملکتی

افریقانک شمال شرقی سندھ و بحر احمر ساحلندھ کی عربستان خطہ عثمانیہ سی قارشیندھ (اریترہ) نامیہ یاد اولئان مستملکھسی ایله یمن و حجاز ولایتلرینک موقع سیاسیلری، انضباط و آسایشی آرہ سندھ او قدر مهم و قریب بر مناسبت وارد رکھ : شورادہ بر قاج سوز سویلہ مکی زائد عد ایلہ مہ یورز .

فی الحقیقہ ایتالیانلرک یکر می اوچ ، یکر می درت سنہ اول بورالرہ یرلشدکری زماندن بری عثمانلی دولتک بحر احمرده ید یمین اجرا آتی بوکولمشد ، دینیلسہ سزادرہ . چونکہ : ایتالیانلر بحر احمرک قارشلی یاقہ سنہ فضولی صورتدہ یرلشمکھ قالماش ، ودوست ، ناموسلی بر قومشو اولہ جنی بردہ بحر احمرده کی قونطرہ باندجی ، اشقیاء ، سرسری مرا کب بحر یہ نک بوتون شہلی وقانون دولت علیہ دن فراری عرب سنبوقلرینک حامی متغلی کسيلمش در . فی الحقیقہ ایتالیانلرک کندیلرینہ بوسبوتون یایانجی وعمومیتلہ اسلام اولان بو ساحلہ حکم ونفوذلری توسیع ایلہ مک ، یواس یواش کندیسنک پک دہ فائدہ سز بر قومشو اولمادیغی خرسیتیانلر حقندہ حرکات تجاوز بہدہ بولونسہ لردہ ہیچدہ محبت بسلمہ مین عربلرہ افہام ایدہ بیلیمک ایچین بوندن سریع التأثير ، سهل الاجرا بر مانورہ سی یوق ایدی . مستملکاتہ مجاور بولئان وجوار اجنبی مستملکاتندہ مسکون اہالی ایلہ ہمعرق بولئان بحر احمر ، طرابلس غرب ، حتی بصرہ کی موافقہ بولنمش اولانلر یرلی سفائتہ سوه سوه کندی سنجانغی ، یاخود باندیرانی چکدیرہ بیلیمہ نک نہ قدر مهم وصاغلام بر مقدمہ موفقیت ، واسطہ حلول وتأسس اولدیغی پک اعلا بیلرلر ؛ بودہ اوسنجانغی چکن سفائتک حقلی حقسز باشقہ دولتلرک مداخلات وتعرضاتندن امین بولنہ جنغی - لکن بالقوہ دکل ، بالفعل ، امثال مؤثرہ ایلہ - اثبات وارانہ ایلہ اولہ بیلیر . ایتالیانک کندی باندیرہ سی آلتہ التجا ایتش سفائتی مداخلاتہ قارشلی قورویہ جنغی بر حکومت اولمق اوزرہ بحر احمرده بر بز زوالیلر بوانیوردق ؛ اوزمانکی ذات سیا - سیمزہ ، عمای تغافل وجہالتمزہ قارشلی دہ بو وظیفہ نک ایفاسی پک قولایدی . بحری مایشلرہ ، شدید پروتستولرہ بیلہ پک نادر حاجت کوریلیر ، ایتالیانک بر ایماسی بحر احمر سواحلندہ کی بحریہ ، بریہ قوماندانلری ، اک بویوک ملکیتہ مامورلری « صیرلٹی میدان ویرلیدیکی » عتابیلہ حکومت حمیدیک شرنندن تیرہ تمکہ کافی کلیردی . حالبوکہ : شیمدی دہ اولدیغی کی اوزمانلر بحر احمرده عرب سنبوقی (یلکنلی سفینہ سی) دیمک یا سلاح ، یا اسیر ، یا تنبا کو ، یا ریال قونطرہ باندجیسی و عرب کیجیسی دیمک قچاقچیلق ایلہ دکز حیدودلنی حدودی آرہ سندھ بر شخصیت ایدی . یمن دہ بو قدر قائلی قیاملری

بوسبوتون قانلانلیران صوک سیستم اسلحہ وجیخانہ ہب بو عرب سنبوقلری ایلہ ادخال اولنیور ، اوزون و مجھول ، مہلک حجاز ، یمن سواحلنک عربان عاصیہ ایلہ مسکون مرا کزینہ راحتجہ چیقاریلہ رق ایجری کوندریلیردی . بوکا علاوتاً یکی ایتالیاستملکھسی ساحلی دہ بر آوروپا اسلحہ ، مسکرات ، جیخانہ دپوسی حالتہ کتیرلمش ، بوتجارت برچوق بش پارہ سز آلری آلتونلر ایلہ دولدیرمغہ باشلامش دی . بزم عثمانلی غنبوطلری او روش آہستہ لری ایلہ برابر ضابطان و افرادک غیرت و مساعیسی ایلہ ہانکی تنبا کو یوکللی ، ہانکی جیخانہ دولو سنبوغک بوردہ سنہ یاناشمغہ موفق اولہ بیلسہ لر دیرکندہ ایتالیاستملکھسی دالغہ لانی ر ، اوراقندن حیلہ سی آکلاشیلہ رق طوتیلوب حدیدہ لیمانہ کتیرلسہ ہان بوحر کتیرلندن دولانی ایتالیاستملکھسی شخصیتندہ بردعواجی حکومتک یاقاسنی قاورایوردی . دور مشروطیتدہ حادث اولان مہمود ایتالیان سنبوغی مسئلہ عجیبہ سی دہ بونک اکاھون بر نمونہ سی اولدیغندن وذاتاً مقالہ منزک موضوعنہ مناسبتی اولمادیغندن بویجی بر اقلہ دہ بر زمان یمن دہ کی امام یحیی نک معیتدہ کی مبا زلر ایلہ بحر آکچوب استیلا ایدہ جکی سویلہ نیلن و بر ایکی آی مقدمہ صومالی سلطانی (دہا دوغروسی صومالی قبائلی اماملرندن بری) طرفندن دوچار تجاوز اولہ حق ایکن انکلترہ نک ممانعتیلہ مصون قالدیغی اوراق حوادندہ اوقونان (اریترہ) مستملکھسنک موقعی ، و سرگذشت سیاسیہ سنی آکلایلم :

[امام یحیی نک اولیلہ اللی آلتش بیک کیشیک بر اردو ایلہ بر ایکی سنبوقہ طولوب دہ مقابل بحر احمر ساحلنہ کچہ بیلیمسی ایتالیانک بحر احمر قوہ بحر یہ سی شیمدیکنک اوندہ بری بیلہ اولسہ بالطبع بر خیال ہمیشکارانہ در . صومالی سلطانیلرینہ کلنچہ بو خصوصدہ براز آشاغیدہ بحث ایدہ جکزر .]

اریترہ مستملکھسی بحر احمرک افریقا یاقاسندہ ساحلاً ۰۲° = ۱۸° عرض شمالیدہ کائن (قصر) بوروندن باب المندب بوغازندہ ۰۳° = ۱۴° عرض شمالی دہ کی (دمیرہ) بوروننہ قدر و ساحلک امتداد کاملی ۶۷۰ میل در . بوتون مستملکھنک مساحتہ سطحیہ سی ۸۸۵۰۰ انکلز میل جغرافیسنہ بالغ اولور . قسم اعظمی بدوی اولان ۵۵۰۰۰۰ قدر در . حالبوکہ : ۱۸۹۹ سنہ سندہ ۳۲۷۵۰۲ یرلی و ۲۰۱۴ آوروپالی تعداد اولنمش ایدی . مستملکھنک مهم لیمانی اولان (مصوع) سکز بیک متجاوز نفوسہ مالک اولوب بونک بیک قدری آوروپالی در . متباقیسی کاملاً عرب در و بومقدارلرہ عساکر محافظہ ادخال اولمامالی در . مستملکھنک مرکز ادارہ سی (آسہارا) بلدہ سی در . (اریترہ) گلہ سی لسان محلی یہ منسوب اولمایوب ۱۸۹۰ و ۱۹۰۱ سنہ لری آرہ سندہ اصدار اولئان امر قرالی موجبجہ مستملکھ کی اضافہ اولنمش دی . صورت ادارہ سی مرکز حکومتندن نیم مختاردر . کندی بودجہ سیلہ ادارہ اولنور .

۲ مایس ۱۸۸۹ تاریخی (اوقا) لی عہدنامہ سی و متعاقباً ۱۸۸۹

و مواقع معینه به انجی استریدیسی ا کک ایچین مقاوله ایتش ایدی .
مرکز مستملکه اولان (آسارا) نك ۶ میل اوزاغنده بر
زماندن بری آلتین معدنی ایشله دیلکه چالیشیلور ایدی .
(مصوع) دن (آسارا) به و مواقع سائره عسکری شمندوفر
خطوطی انشا و لئمش در .

بوزاده عددلری ایچیه بول اولان صومالی سلطانیلرینک
بعضیلرینک ایتالیا ایله موجود سرگذشتلرندن، سرگذشت سیاسیلرندن
ده هیچ اولمازسه بر ایکی کلمه ولکن کدرله بحث ایدم : اولاشوراسنی
سویله یه لم که : صومالی اقوام اسلامیه سی افریقای شمالی نك بر
صاحبسز کوشه سنده عظیم بر خطه وسیعه به داغنیق، قبائل متعدده
منقسم در و صومالی اراضیسینک بر پارچه سی حبشستان، بر پارچه سی
انگلتره، بر پارچه سی فرانسه و بر پارچه سی ایتالیا آئنده
یا خود تحت حمایه (؟) سنده بولنیور . بناء علیه هپسنک
وقایع سیاسیسی اوناملرله ذکر ایتک لازم ایسه ده بز بوراده
موضوعزه کوره ایتالیا به عائد قسمنی دریش ایتک .

۱۸۸۹ سنه سنده صومالی ساحلنده ۵۳°۳۰ عرض شمالی دن
۲۳°۳۰ عرض شمالی به قدر ممتد اولان (اویبا) صومالی سلطانی
ایتالیا تحت حمایه سنه داخل اولمش ایدی . بش آلتی آی صوکره بوحمایه
دائرة سی ۵۳°۳۰ عرض شمالی دن ۸۰°۰۳ عرض شمالی به قدر یوقاریلره
قدر توسیع ایدلمش ، بوده (مجرتین) قبائل صومالیه سی سلطانی ایله
پایلان معاهده نامه سایه سنده ممکن اولمش در . بو معاهده موجبجه
مجرتین سلطانی اراضی متبایه سی حقدنه ایتالیا ک موافقتی اولماق سزین
باشقه هیچ بردولتله دوغروندن دوغرویه معاهده یاپامانی ده قبول
ایتش ایدی . ۱۹۰۱ اغستوسنده بو معاهده دیگر بر عهدنامه ایله تأکید
اولندی . ۱۸۹۲ ده صومالی ساحلی ۱۸۰ میل داخله ممتد اولمق
و (بروا) ، (مرقه) ، (ماغادیشو) و (وا نیخ) لیمانلرنی حاوی
بولتمق اوزره دوغروندن دوغرویه (زنکبار) سلطانی طرفندن ایتالیا به
ترك اولمش ۱۸۹۳ ده ایتالیا نلر طرفندن بالفعل اداره سنه باشلامشدر !
افریقای شرقی ده انگلتره ایله ایتالیا منطقه نفوذلرینک حدودی
(۲۴ مارت ۱۸۹۱) ده و (۵ مایس ۱۸۹۴) ده تعیین و تجدید اولندی .
بو حدود (جوبا) قبائلک آغزندن ۶ نجی عرض شمالی دائرة سنه قدر
چیقوب بورادن شرقه زوایه قائمه ایله قیریلهرق ۹۵ نجی درجه طول
شرقی به اصل وبعده شماله توجهله نیل ارزق (مائی نیله) منتهی اولور .
یالکز ایتالیا حکمنده کی صومالی خطه سی ۱۰۰ بیک میل انگلیزی
مرابی وسعته و تقریباً ۴۰۰ بیک نفوسه مالک در !

علی رضا سینفی

اتلافنامه سی نتیجه سنده حبشستان قرالی منلك (حمارت) ایله شما .
لنده کی قطعه یی و ساحلی ایتالیا زه ترك ایتش ایدی . بو آره لقا ایتالیا نلر
قصاله (کساله) بی ده اشغال ایدوب مصر حکومتی نامه رهن عد
ایله دلر (۱۸۹۴ - ۱۷ تموز) .

۱۸۹۵ ده ایتالیا حکومتی ایله حبشستان آره سنده ظهور ایدن
بر حرب نتیجه سنده ایتالیا نلر (تیغره) اراضیسینی ده مستملکه لرینه
الحاق ایله دیلر . آنجق بوموفتیاتک نشوه سی پک آز دوام ایتدی .
چونکه : ۱۸۹۶ مارتنک برنجی کونی ایتالیا نلر اردوسی (آدوا)
موقعنک شرق طرفنده جهانجه مشهور و ایتالیا نلرک چهره بی حیای
عسکر بسنده مؤبدلکه اولان مدهش ، ذلیل بر مغلوبیته دوچار اولدی .
بو عجز مغلوبیت ایچنده (آدیس آبا) ده عینی سنه امضالادینی معاهده
حکمنجه (مئارب) ، (بله سا) ، (مونا) نهرلرینک جنوبنه دوشن
بوتون اراضی حبشستان حکومتسه ترك واعاده به مجبور اولدی .
بو (آدوا) مظفریتی حبشستان ایچون غایت شانلی بر فائده سیاسییه
دها تأمین ایتش در که : بوده بعدما حبشستانک استقلال تام و حقوق
کامله سیاسی صاحبی بر حکومت عد اولماسی در .

اربتیره مستملکه سی ایله خدیویت مصریه نك آکامتلل سودان
اراضیسی بیننده کی حدود ایسه (۱۶ نیسان ۱۹۰۱) عهدنامه سی ۱۸۹۸ ،
۱۸۹۹ ، ۱۹۰۱ پروتوقوللری وینه ۱۹۰۱ اتلافنامه سی احکامنجه
(سواکن) ک جنوبنده کی ساحلده سالف الذکر (قصر) بوروندن
(برکه) به ، بعده (قصاله) نك ۱۳ میل شرقنده (سبدرات) ن
بورادن ده جنوبه دوغرو ۱۲۰ میلده (آرتبارا) به منتهی اولور .
حبشستان ایله ایتالیا وانگلتره آره سنده (۱۵ مایس ۱۹۰۲)
و حبشستان ایله ایتالیا آره سنده (۱۰ تموز ۱۹۰۰) عهدنامه لر به اربتیره
مستملکه سنک حدودی هم سودان ، هم ده حبشستان طرفندن دوچار
تعديل اولمش در .

بش آلتی سنه اول مستملکه بودجه سی ۹۶۰۰۰۰۰۰ Lira لیره
[بکر می بش لیره ۱۲۰ غروش در] توازن ایتش ایدی . نفس مستملکه
وارداتی اوج بچق میلیون ایتالیا نلر فرانغه بالغ اوله بیلیرسه ده نقصانی
ایتالیا حکومتی اعطا ایدیور .

اربتیرانک اقلیم جاری و بالخاصه صویک ندرتی حسیله
مزروعاندن صورت لازمه ده استفاده ایده بیلیمک ایچین اروا واسقا
عملیاتنه لزوم کوریلنیور . فی الحقیقه مرعالر چوق در ؛ لکن او مواقعده
یاشایانلر هپ اقوام بدویه در . حیواناتدن دوه ، اوكوز ، قویون و کچی
بولنور . محصولات باشلیجه قویون آتی ، دری ، تره یاغ در . کرک مصوع
جوارنده و کرک (دخلق) آطه جقلرنده انجی چیقاریلیر . چیقاریلان
انجینک قیمت سنویه سی ۲۵۰ بیک و صدقنک قیمتی ۸۰۰ بیک
ایتالیا نلر فرانغه بالغ اولمقده در .

۱۸۹۸ ده هپ ایتالیا تبعه سنندن مرکب بر انجی صیدی قومیا .
نیاسی مصوع حکومتی ایله ایتالیا نلر قره صولرنده انجی صید ایتک